

Szeged költségvetésének felhasználásáról tárgyalt a városi tanács végrehajtó bizottságának ülése

A szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága tegnap, kedden délelőtt ülést tartott. Napirenden szerepelt a többi között Szeged idejéi költségvetésének végrehajtása. Az ezzel kapcsolatos jelentést a pénzügyi osztály terjesztette elő. Az első fél évben — beruházás és vállalati kapcsolatok nélkül — 82 millió 773 ezer forintot ütemeztek felhasználásra, különféle területeken.

A végrehajtó bizottság megállapította, hogy a városi tanács osztályainak fokozottabban gondot kell fordítani a költségvetésben meghatározott feladatok végrehajtására.

Ezután közérdekű bejelentésekre, előterjesztésekre ke-

rült sor. Jóváhagyta a végrehajtó bizottság az Újszegeden épülő Ogyessza lakótelep második építési szakaszával kapcsolatos tervfeladatot. Az Oskola utca és környéke rendezésével összefüggően szintén jóváhagyták a 09, 10 és 11 jelű lakóépületek tervfeladatát.

Körültekintő alapossgággal kívánja megvizsgálni a végrehajtó bizottság a Magfeldolgozó és Vegyészeti Vállalat tevékenységét. Ennél a vállalatnál ugyanis nagyobb hibák voltak, melyeknek a megszüntetéséhez nemrégiben fogtak hozzá. A végrehajtó bizottság elhatározta, hogy legközelebbi ülésén tárgyalja a Magfeldolgozó és Vegyészeti Vállalat munkáját.

Kétnapos tudományos vándorgyűlés kezdődött Szegeden

A nyári szünidő ellenére is benépesült két napra a szegedi Textilipari Technikum József Attila sugárúti épülete. A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület lenyegesen kenderipari szakosztálya az idén itt tartja meg szokásos vándorgyűlését. Mindkét napon több érdekes szakelőadásra kerül sor.

Tegnap, kedden dr. Tömörkény László megnyitja után dr. Virányi Sándor a rostipari növények termesztésének agrotechnikájáról, dr. Görög Jenő pedig a hancsrostok áztatásáról tartott nagyszerű előadást. Ma, 8-án Kerékgyártó Pál a rostipari fonótervek készítéséről, Domes Ottó a Szegedi Kenderfonógyárban végzett technológiai felmérés tapasztalatait ismerteti. Ezzel egyidőben hangzik el Román György előadása is a rostszövődei automatizálásról és gépgyorsításáról. Délután a vándorgyűlés résztvevői több szegedi üzemet meglátogatnak.

A város vízellátása

Víz nélkül nincs élet, ez akkor is igaz, ha a lüktető hétköznapi életben általában nem gondolunk erre. Természetes, és ez így is van jól, hogy megnyitjuk a csapot, s folyik a víz. A napok óta tartó kánikulában — ért-

hetően — Szegeden még több víz fogy, mint máskor. Kell a víz, s hogy legyen, érte nem kis erőfeszítéseket tett és tesz a város vezetése, s minden más illetékes.

Rengeteg vizet használnak a családok, azután a klinikák, kórházak. Sok vizet »nyelnek« az üzemek, hiszen a termelés folyamatában ez nélkülözhetetlen. A város általános és szembeszökő fejlődése — üzemek bővítése, új lakóházak és új telepek létesítése stb. — nyilvánvalóan a vízszükséglet növekedésével jár. A feladat tehát: a lehetőségek és egyben a szükségletek szerint az általános fejlődéshez igazítani a vízellátást bővítésének útjára.

Az utóbbi években különféle intézkedések történtek, beruházások valósultak meg a város jobb vízellátásáért. Ennek útjelzői többi között, hogy újabb anyakat fúrtak. Újszegeden — mint ismeretes — vízmű épült, amely bekapcsolódott a város vízhálózatába. Tavaly Újszegeden mélytározót teremtek, és ez is sokat jelentett. Idén, szintén Újszegeden új szivattyúegységet állítottak munkába. Segítségével 24 óra alatt most már 4 ezer 800 köbméter vizet helyett 9 ezer 150 köbméter vizet ad Újszeged.

Fokozzák a meglévő kutak, kis vízművek jobb kihasználását. Hogyan? Mélytározókat létesítenek, melyeket az éjszakai csendes órákban töltöttek fel vízzel. A tározókból csúcsidőben szivattyúk nyomják a vizet a hálózatba. A Moszkvai körúti kis vízműnél is, melynek automatizálása napirenden van, megépült már a mélytározó. Készül a Londoni körúti kis vízmű mélytározója is.

Mi hát a helyzet a város vízellátásában? Feltevélen előrehaladás állapítható meg. Ennek bizonyítására szolgáljon néhány adat. Két esztendővel ezelőtt egy nap 15 ezer köbméter vizet kaphatott a város. Tavaly 24 óra alatt mintegy 17 ezer köbméter vizet futhatott szét a vezetékeken. Jelenleg egy nap alatt 22 ezer köb-

méter víz áll rendelkezésre. Roppant vízmennyiség ez, de nyáron mégsem elég.

Örömmel írhatjuk, hogy Szeged vízellátása általában nem rossz, még kánikulában sem. A helyzet jelentősen javult. Az is igaz viszont, hogy időnként és bizonyos helyeken a csúcsidőben s a rekkenő meleg napokban »elapad« a csap, vagy éppen, hogy csöppög. A harmadik emeleten, vagy a külső városrészekben a kánikula és a nagy fogyasztás óráiban fordul elő — több, kevesebb helyen —, hogy kevés a víz, üres a vezeték. Több ösztöve van ennek. A nagy lakóházakban a harmadik emeleten itt-ott — és nem általánosan! — azért nincs víz, mert a lakók egyszerre nyitják meg a csapokat, s a vízmennyiség sokszorosát használják különféle célokra. Néhány lakásban szűk a csövek átmérője és a nagy hőségben a családok többszörös vízfogyasztását nem győzi »ki-szolgálni.«

Köztudomású, hogy a külső városrészekben a vízellátás nem magasan áll. Egyik okként ez is szerepet játszik abban, hogy bizonyos időben és bizonyos helyeken, főként a trópusi időjárásban, vízhiány van. Elsősorban a külső városrészekben a kerekelt locsolásra is sok vizet használnak. Félreértés ne essék, nem arról volt szó, hogy ne locsolják a kertet. Locsoljanak, de akkor, amikor a szabályok előírják. Napközben nem szabad locsolni. Rendelkezés van arra, hogy este 10 óráig reggel 5 óráig szabad locsolni, vagy a házi tárolókat megtölteni.

Helyes is és szükséges is, hogy a kerületi tanácsok a város összlakosságának érdekében ne engedjék a napközbeni locsolást. Nem helyes az sem, hogy a kertészeti vállalat, amely a parkírozott részeket gondozza, több helyütt csúcsidőben locsol. Sok kicsi sokra megy, s a kánikulában zökkenőket okozhat a vízellátásban.

Öntudatra, tisztességre apellálunk a lakosság egyetemes érdekében azért, hogy a családok a forráság napjaiban takarékoskodjanak a vízzel. Sajnos, előfordul, nem is kevés helyen, hogy órákon át folytatják a vizet egy-egy bérházban, vagy fél napon át is locsolnak. Ezek után érthető, hogy itt-ott bajok vannak a vízellátásban.

A víztakarékosság sokat segít a helyzeten. De ösztön meg kell írni azt is, hogy szükség van Szeged vízhálózatának rekonstrukciójára. Tény azonban, hogy idén sokkal kevesebb a panasz a víz-

szolgáltatásra, mint például egy esztendővel ezelőtt. Bárdos Miklós, a városi tanács építési- és közlekedési osztályának vezetője elmondotta azt is, hogy tavaly a nyári hónapokban szinte minden napos volt a panasz azért, hogy dögög, akadozik a vízszolgáltatás. Jelenleg — újságolta örömmel — még a kánikulában is ritka a panasz a tartósabb vízhiányra. Persze, ez nem jelenti azt, hogy nem kell semmit tenni a még jobb vízellátásért. Az esetleges panaszokat különben természetesen lehet is és kell is jelenteni a városi tanács építési- és közlekedési osztálynak, vagy a vízműveknél. Ennek nyomán megvizsgálják, hogy mit lehet tenni, és a lehetőségek szerint intézkednek.

Országos és felsőbb szervek is figyelmet fordítanak Szeged vízgondjaira. Csak elismeréssel lehet arról szólni, hogy az Országos Tervhivatal illetékes főosztálya és az Országos Vízügyi Főigazgatóság segítséget adott a vízgondok enyhítéséhez. Bizunk abban, hogy az országos és felsőbb szervek, miután indokolt és szükségeszerű, a továbbiakban is törődnek Szeged vízellátásával.

Tervek vannak a vízhiányt fejlesztésére, rekonstrukciójára. A városi tanács célja, hogy a távlati vízellátási tanulmányterv alapján megépíttesse a 3-as számú vízműtelepet az Ótalmi úti környéken. A tanács szeretné, ha ez a munka a második öt éves tervben megkezdődne, majd a harmadik öt éves tervben befejeződne. A megvalósításhoz kell, s reméljük meg is lesz az Országos Tervhivatal, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság további támogatása. Újabb és biztató lépésként a 3-as számú vízműtelep megteremtését célozza, hogy az Ótalmi utca tájékán három új kutat fúrjanak, amely a leendő vízműnek adja a vizet. A három új kút naponként, az előzetes számítások szerint négyezer köbméter vizet szolgáltat majd a központi hálózatnak. Az első kút fúrásához egy hónapon belül hozzákezdnek. Az új kutakat elkészülésük sorrendjében, még a vízmű megépítése előtt szivattyúk felhasználásával bekapcsolják a város vízhálózatába. Jövőre így, amint Árvai József, a városi tanács elnökhelyettese megállapította, egy nap alatt összesen 26 ezer köbméter vizet kap a város, am a fejlődés további előrelépéseket követel.

Most és mindig erkölcsi kötelesség, ha úgy tetszik, iratlan törvény, hogy ne pocskoljuk a vizet, amelyért sokan fáradoznak. Közérdek és kötelesség a víz mértéktartó használata, főleg a forró nyáron.

Morvay Sándor

A fejlődésben nem lehet megállni

Szeged épít. Alig néhány éve még nézők gyűrűje vette körül, ha valahol felállítottak egy toronydarut. Ma méltósággal forgó gémeink már szinte beletartoznak a városképbe. De vajon a korszerű építkezés egyenlő-e csupán a toronydaruk használatával? S egyáltalán: hogyan áll korszerűség dolgában a szegedi építőipar?

A toronydaruk példája

A válasz attól függ, mihez viszonyítjuk a jelenlegi színvonalat. Mert ha a múltéhoz, akkor az elért eredményekbe még bele is nyugodhatnánk. Hiszen a felszabadulás előtt lényegében nem ismerték Szegeden az építőipari gépeket, sőt még szervezett építőipar sem volt. Ma pedig — s most sorolhatjuk a tényeket: háromezres létszámú vállalat, csőállványok, daruk habarcs- és betonkeverő telepek, vasbeton-előregyártás, kisgépek tömkelege, és így tovább, és így tovább — minden feladat elvégzésére képes, kitűnő munkás- és műszaki gárdával, valamint országos viszonylatban is jó gépparkkal rendelkezik.

De ha a bevezetőben toronydarukról esett szó, maradjunk még egy kissé ennél a témánál: e hatalmas teljesítőképességű berendezések kihasználtsági foka Szegeden és Csongrád megyében mindössze 25—30 százalékos.

A felkészültség még nem korszerűség

Képtelenség kihasználni a nagy építőipari gépeket, mert egyelőre képtelenség megszervezni a három vagy legalábbis két műszakos termelést. Az építőmunkások többsége vidéki, de elhelyezésüket a munkásszállásokon nem tudják biztosítani. Bármennyire is modern a Kossuth Lajos sugárúti szálloda, több ember már nem fér el benne. Marad tehát a dolgozók oda-vissza szállítása, munkahelyre és haza. Naponta mintegy hatszázé. Elképzelhető, mennyi pénzbe kerül ez, s mennyire hátrányos a munkavégzés szempontjából.

Egyébiránt valóban sok gép dolgozik az építőiparban. Lassacskán a szakiparból is számúzhetik a szaporátlan, fáradságos kézi munkát. Van már vakolópisztoly és padlócsiszoló, csak a villanyszerszög fahoronyvője nem bír sehogys megcsülni.

Korszerű dolog a Csongrád megyei meg a szegedi

di építővállalat idén elkészülő telephelye is. Egyetlen helyen összpontosul minden: előregyártás, szakipar, raktárak, gépkocsigarázs, karbantartó műhelyek. Akár egy gyárban. A központi telephelyek jelentőségét a tervszerű, ütemes munka szempontjából nem lehet eléggé felbecsülni. Mégis: nem a felkészültség adja meg elsősorban az építőipar korszerűségét, hanem az, ahogyan építkeznek.

Típusház, vagy monolit szerkezet?

Téglával, sőt betonnal már a felszabadulás előtt is tudtak építkezni. Nem is akárhogy. Azonban nagy lépést tettünk meg azóta, mert az előregyártott beton elemek, tartógerendák, födémpanelek alkalmazása most, az utóbbi tíz év alatt terjedt el, s vált uralkodóvá. A szegediek átvették a hasznos módszereket, az előregyártó telepek például semmivel sem készítettek rosszabb elemeket, mint bárhol az országban. Viszont mire idáig eljutottunk, nagyrészt elavultak a használatban levő típustervek, s ez akadályozza a továbbfejlődést. De erről nem a szegediek tehetnek, nem helyi jellegű ez a körülmény.

Az utóbbi években megjelentek Szegeden a monolit szerkezetű házak is, mint például a Korányi rakparti hétémeletes, s még jó néhány hasonló, külsejében is reprezentatív épület. Igaz, a tervezők néha elvették a súlyt, s olyankor is betonszerkezetet terveznek, amikor a terhelés nem követeli meg, s így a betonozás csak lassítja az építkezést. Ez történt a Dugonics tér és Károlyi utca sarkán emelkedő lakóház esetében.

Bár a monolit vasbetonszerkezetek világszerte tért hódítanak, de számunkra mégsem ez a fejlődés fő iránya: a típustervé a jövő.

A lehetőségekhez mérten

Sokan utaznak mostanában a Szovjetunióba, Ogyesszába is, Szeged testvérvárosába. Sokan látták tehát, hogy ott egész lakásokat egyszerre emelnek be helyükre az óriásdaruk. Ez jelenleg a nagypanelek építkezés legfejlettebb formája. Nálunk szinte még csak kísérleti jellegű a panelgyártás, alig néhány helyen, Budapesten, Dunaújvárosban foglalkoznak vele ipari szinten.

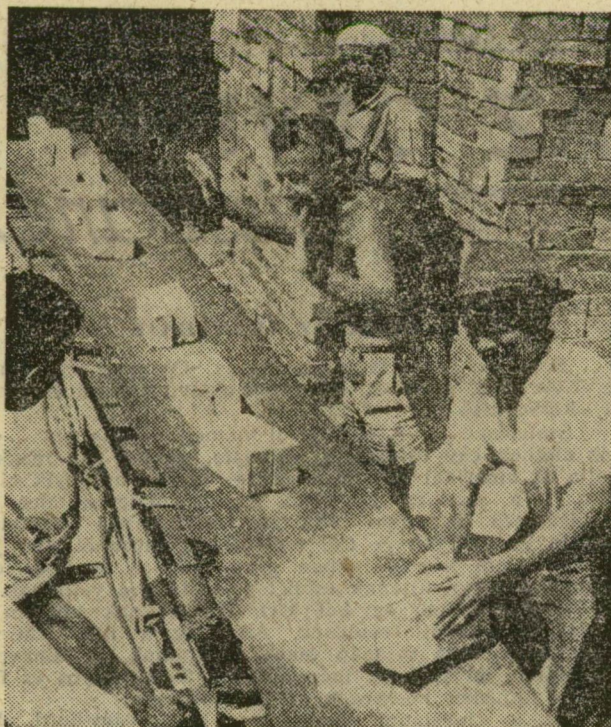
Sajnos az Alföld legfontosabb építőanyaga még

meglehetősen hosszú ideig a téglá marad. Ezért született meg Szegeden is a téglablokkgyártás, a téglablokk első felhasználási területe pedig napjainkban az Ogyessza lakótelep.

Végéreményben a szegedi építőipar egyelőre nem tart lépést a világszínvonalal, de még az országossal sem. Ennek oka nem a helyi szakemberekben keresendő, hiszen tanulmányútjaik során és a szakfolyóiratokból a szegediek is megismerték a fejlettebb építési módszereket. Igényeinket azonban mindenkor a lehetőségekhez kell mérni, ez így reális, csak így célravezető. Azonban érdemes még jobban felkészülni a várható újabb fejlődésre, hiszen a felszabadulás óta eltelt években tapasztalható nagy iram megmutatta, hogy az építőiparban sincs megállás, még egy percre sem.

Fehér Kálmán

Szállítószalagsor hordja a téglát

(Somogyiné felv.)

Alig néhány hete működik csupán a III. számú szegedi téglagyárban az a szállítószalagsor, mely a kemencében kiégett téglát kihordja az udvarra, s ezáltal kemény fizikai munkát tesz szükségtelemmé. A berendezés még nem dolgozik tökéletesen, sűrűn kell beszállítani, de ez nem különösebb hiba, hiszen elég bonyolult a szalagrendszer. Az a lényeg, hogy a munkások már nem hordanak ki targoncán naponta 6—7 ezer téglát, mint tették azelőtt. Csak felteszik a szalag első tagjára, s az már viszi is, anélkül, hogy emberkéz hozzáérne

Több szakmában még vesznek fel ipari tanulókat

Az idén már júniusban megkezdtek az ipari tanulók felvételét az 1962/63. tanévre, hogy a szülőknél és gyermekeiknél több idejük legyen szakmaválasztásra, jelentkezésre.

Az új rendszer bevált.

A július végén lezáró jelentkezésekről nincs ugyan még pontos képe a Munkügyi Minisztériumnak — ez majd csak augusztus közepe táján alakul ki, ha minden intézet től befutnak a jelentkezések —, annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy

az idén jobban sikerült az iparitanuló-felvétel, mint más esztendőben.

mert több jelentkezőből tudták kiválasztani a megfelelőket az egyes szakmákra. Hatvankétezer fiatal felvételt terveztek az idei első évfolyamra. Lehet, hogy ezt a számot a megengedhető mértékben általában túl is teljesítik.

Vannak azonban szakmák, amelyekre még mindig kevés a jelentkező. Ilyenek a gép-

iparban, főleg Budapesten, de vidéken is a forgácsolószakmák, az esztergályos, marós és a gyalus mesterség, továbbá egyes lakatos iparágak.

Ezekre a szakmákra vidékiek jelentkezését is elfogadják Budapesten.

A vidéki tanulókat otthonban helyezik el. Fényezőnek, mázolóknak, hegesztőnek is jelentkezhetnek meg a fiatalok az állami nagyiparban, továbbá építőipari csőszelőnek, központi fűtőszerszélőnek.

Néhány faipari szakmában is vannak még betöltetlen intézeti helyek. Elsősorban parkettázónak, épületasztalosnak, bognárnak várják a fiatalok jelentkezését Budapesten a csepeli 1-es számú és az Elnök utcai 8-as számú iparitanuló-intézetben.

A pótfelvételre augusztus 1-én megkezdődtek és szeptember 8-ig, a tanítás megkezdéséig tartanak a Munkügyi Minisztérium iparitanuló-intézeteiben, vagy az állami iparvállalatoknál.